

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12)
Fiume, Klotild utca (Via Clotilde) 4. szám I. em.
Nyomda telefonszáma lapzárta előtt 400.

Felétős szerkesztő:
MURAI JENŐ

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKEN:
Égész évre . . . 42 kor. | Negyed évre . . . 11.— kor
Fél évre . . . 21 . . . | Egy hóra . . . 3.75
EGYES SZÁM ÁRA FIUMÉBAN 14 FILLÉR
Hivatalos hirdetések milliméter sora 60 fillér.

„A Tengerpart“ az egyetlen fiumei lap, a mely előzetes cenzura alatt áll.

Ingadozó a béke mérlege

és az ellentétes jelentésekből nem lehet megállapítani, hogy az ántánt most már elérkezettnek látja-e az időt arra, hogy velünk leüljön a tárgyaló-asztalhoz? Félő, hogy az ántánt a jelen pillanatot még nem tartja megérettnek a béketárgyalások számára. Ha megvizsgáljuk, hogy milyen arányokban fejlődtek ellenségeink békefeltételei a háboru folyamán, akkor megkapjuk a feleletet is arra a kérdésre, hogy miért nem?

Wilson 1916-ban kijelentette, hogy ebben a háboruban nem szabad lenni győzőnek és legyőzöttnek; később formulázta meg 14 pontját, a melyek alapjában véve igen elasztikusak; az ántánt-egyverek legutóbbi nagy győzelmei után, melyeket a nyugati fronton kiváltak, már véresebb volt a szája, mint Lloyd George és Clémenceau-é együttvéve; és Bulgária szomorú kidőlése óta még nem is nyilatkozott. Anglia és Franciaország eredeti háborús célja: a veszélyes üzleti vetélytárs leverése és a világkereskedelem vezérségének örök időkre való biztosítása volt, a franciáknál pedig a revancheszeme kiellégítése. Hozzájuk szegődött a háboru folyamán a bussines embere, az amerikai. Ezt két szempont vezérelte: megmenteni az Oroszország letörésével veszélybe jött milliárdjait és felhasználni a kedvező alkalmat, hogy Amerika szabad népeit a militarizmus igájába szorítsa az örökké fenyegető sárga vesztőlyel szemben. E törekvéseket a nemzetiségi eszme tetszetős köpenybe burkolták egyrészt azért, hogy önző céljaikat palástolják, másrészt, hogy ezzel a esilllogó jelszóval a központi hatalmakon kívül és belül fekvő kis nemzeteket és nemzetiségeket ellenünk szítsák. Ez utóbbi teljes mértékben sikerült is nekik. Ez okfejtés logikus következménye az volna, hogy miután Wilson 14 pontjának a központi hatalmak részéről történt elfogadása által az ellenségek tényleges, bár be nem vallott háborus céljaik el vannak érve, a béketárgyalások azonnali megkezdése ellen többé nem forog fönn akadály. Sajnos, a dolog más-keppen áll: l'appétit vient en mangeant. Anglia szeme előtt az egész Európa és Ázsia fölött való protektorátus lebeg; Amerika, mely titkon Anglia leszorulását remélte a világpiac és tengeri hatalom első helyéről, ezek után inkább mint valaha visszaszorul a második helyre és Britannia hatalmát a mérhetetlenbe látja mövekedni. A szövetségesek óriási érdekkellentéte most fog nap-

világra jönni és ha ma leülnek a tárgyalási asztalhoz, könnyen kiélesedhetik olyannyira, hogy az eddig féltékenyen őrzött allianca a döntő pillanatban darabokra török. Ha pedig közülük csak egy is kinyrik a szövetségéből, még mindig elég erők vannak, hogy a többivel elbánjunk. Szerintük tehát a központi hatalmaknak még jobban meg kell puhulni, ellenálló képességünket még jobban meg kell rendíteni, míg ellenségeink nyugodt lélekkel és teljes biztonságban hozzáfoghatnak a zsákmány megosztásához. Nagy és zsiros konc az, mely itt megosztásra kerül és amelyből a nagy ragadozókön kívül a sok kis konclesó is kívánni fogja a maga részét.

Azért a béke el fog jönni, küszöbön van; eljön még ebben az évben, de mindenestre előbb még olosabb, kedvezőbb békéhez juthattunk volna, ha az „alldéutschok“ lármája meg nem vadította volna egész Európát és ha a breszt-litovszki és a román békekötés olyan látszatot nem adott volna, hogy

a központi hatalmaknak annexionisztikus törekvéseik vannak. Igaz, hogy ellenségeink céljai, szándékai nem oly nemesek és önzetlenek, ahogy hirdetik, mert éppen e békekötések lettek volna reájuk nézve a legjobb alkalom leülni a tárgyalási asztalhoz és rámutatva e diplomáciai akták igazságtalanságára, kinyitni a világ és saját népeiknek szemét, bebizonyítani, kinek oldalán van az igazság. De ellenségeink bölesen óvakodtak e lépéstől, mert a tárgyalások mentén csakhamar kipattantak volna saját, máig leplezett hadi céljaik, a világ és saját népeik csakhamar meglátták volna, mily vékony a kis nemzetek boldogításáról szóló köpeny; a mely alatt az ellenség eltökélten létünk ellen for, de azért ne hagyjuk azt, hogy tőle békét nem várhatunk, míg leverve a földön heverünk. Ha ellenségeink diplomáciája most is vissza fogná utasítani békejobbunkat, saját népeik fognak fölöttük ítéletet tartani és akkor már igazán semmi se fogja a béke létrejöttét megakadályozni.

A megszállt területekre irányuló ántánt-követelés nem lesz a béketárgyalások akadálya

Wilson válasza minden pillanatban várható - A béke esélyei jobbak, mint valaha - Fontos tanácskozás a békéről Berlinben

Francia-belga harctér.

A TEGNAPI NÉMET JELENTÉS.

BERLIN, okt. 8. A nagy főhadiszállás jelenti:

Rupprecht trónörökös hadesoportja:

A Scarpetól északra az angolok heves tüzharc után Oppy mindkét oldalán támadásra indultak. Noeuvreuilbe befészkeltek magukat, egyébként azonban előerseink megállították őket.

Boehn vezérezredes hadesoportja:

St. Quentinól északra az angolok és a franciák folytatták erős támadásaikat. Montbrechaintól északra hannoveri és braunschweigi ezredek visszaverték az ellenség ötszörös rohamát. Távolabb délre az ellenség támadása tüzelésünkben omlott össze. Sogehard mellett és tőle délre poseni és hesseni ezredeink kemény tusa után megtartották állásaikat. A piroy-i magaslaton lefolyt harcokban sziléziai zászlóaljok és utászcsapatok közelharcban és ellentámadásban hiúsították meg az ellenség rohamait.

A német trónörökös hadesoportja:

Előteri harcok az Ailette és az Aisne mellett. Helyi vállalkozásokban megtisztítottuk a Suippe északi partját. Délután az ellenség Bassancourt és Soleny között részleges támadásokban nagy erővel tört előre St. Nemo és Arnes két oldalán. Támadásai meghiusultak. Helyi harcok St Etienne helységért, amelyet elfoglaltunk, egy ellenséges ellentámadásban azonban ismét elvesztettük. Egyébként a Champagneban az ellenség tövékenysége részleges

előretörésekre és időnként megélenkülő tüzéségi harcokra szoritkozott Az Aisne két pontján a legutóbbi harcokban bevált 9. Landwehr és a 46. tartalék-hadosztály heves ellenséges támadásokat vert vissza.

Gallwitz tábornok hadesoportja:

A legerősebb tüzéségi előkészítés után az Aire két partján az amerikaiak újból áttörést kíséreltek meg. A nyugati parton württembergi Landwehr szállotta meg a Chapelletől északra levő magaslatot, amelyen az ellenség átmenetileg megvetette a lábát, de ellentámadással ismét visszavertük. Az Airetől keletre az ellenség támadásai már tüzéségi tűzünkben összeomlottak. Estefelé az ellenség a Charpentiereből Romagneba és Nantillesből Sunolba vezető utak két oldalán, valamint a Maastól nyugatra ismét támadásra indult, — kemény tusában, részben ellenlökéssel visszavertük.

Ludendorff, első főszállásmester.

NÉMET ESTI JELENTÉS

BERLIN, okt. 9. A Wolff-ügynökség jelenti 8-án este: Cambray és St. Quentin között a Champagneban és a Maasnál újból súlyos küzdelmek fejlődtek ki. Cambraytól délre és St. Quentinól északra az ellenség támadását visszavertük. A harctér közepén az ellenség tért nyert. Itt este Bohaimtól nyugatra és a Bohaimból Cambrayba és St. Quentinból vezető utak mentén kifejlődött harcokban az ellenség támadásai meghiusultak.

Kirakattörvény az árdragítók ellen.

Budapest, okt. 8.

— Saját tudósítónktól. —

Angliában találták fel a window-dressing law, „kirakattörvény” kifejezést. Az olyan törvényt értik ez alatt, amelynek nincsen más rendeltetése, mint az, hogy a törvénytárba kerüljön és azt a látszatot keltse, mintha az illető törvény komoly elhatározások és célok eredménye volna. A magyar törvénytár csak úgy hemzseg az ilyen kirakattörvényektől. Eddig rendszerint csak a külföld félrevezetésére szolgáltak ezek a kirakattörvények, most azonban arról van szó, hogy a szörnyű életviszonyok miatt méltán elkecsereedett és háborgó tömeget kellene lecsillapítani. A kormány a háború alatt nem akar hozzányulni azokhoz az eszközökhöz, amelyek a viszonyokon némileg javíthatnának, minthogy nem akarja a hatalmasok érdekköreit megsérteni, de hogy mégis felkeltse azt a látszatot, mintha komolyan akarna küzdeni az áruzsora ellen, hogy néhány napra lecsillapítsa a hangulatot és kopott népszerűségét egy kissé megfoldsza, most újabb törvényt kürtöl világra az árdragítók ellen. Százszor megisméltük és mindig azt képviseltük: az áruzsorát meg kell fékezni és a lelkiismeretlen áruzsorásokat szigorúan meg kell büntetni. Börtön és fegyház? Jól van. Hazaárulás? Ez is rendben van. De eleve tiltakozni kell ama hipokrizis ellen, amely ennek a kérdésnek a kezelése körül tobzódik.

Mi történt eddig az árdragítás ellen kibocsátott törvények és rendeletek körül? Az elhibázott intézkedések és a mulasztások egész sorozata.

Az u. n. árdragítási törvény, az 1916. évi IX. t.-c. szigorú büntetést rótt bizonyos árdragításra vezethető eseményekre. Ez a törvény akkor galíciai vereségeink hatása alatt jött létre, a kétségbeesett hangulat lecsillapítására. Ma már komoly jogászai körökben a legkisebb kétség sem fér hozzá, hogy ez a törvény rossz féremű, amelynek hatása alatt egyetlen árdragítás sem maradt el, viszont ezen törvénynek tisztára alaki természete miatt nem egy ártatlan és tisztességes ember került a vádlottak padjára. Biróságaink, amelyek a törvényt alkalmazták, maguk is látták kétségbeesett silányságát, egyik-másik tultette magát rajta, a legtöbb azonban vállvonogatva ragaszkodott a törvény betűjéhez. Ez a törvény az árvizonyok alakulására a legkisebb mértékben sem folyt be.

Az ugynevezett láncereskedelmi rendelet és megelőzően egyéb rendeletek büntetéssel sújtották az árdragítást. A végrehajtás körül azonban a legnagyobb visszasságok mutatkoztak. Mindenekelőtt a rendelkezéseket csak a leggyengébb elemek ellen alkalmazták, kiskereskedők, piaci árusok és más kisemberek ítéltek el, míg a gyárosok, akik az árukat elsősorban árdragították, hatahuknál és összeköttetésükkel fogva ugyszólván teljesen kivonták magukat az üldözés alól. Emellett a rendelet teljes jogbizonytalanságot hagyott fenn, úgy hogy az elítéltek között a bűnösök mellett nagyszámú ártatlan ember szenvedett. Sokszor együtt került pellengérré a valódi árdragító a jóhiszemű kereskedővel. A láncereskedelmi rendelet olyan esetben, amidőn az eladási ár az illető cikkre nézve megállapított tájékoztató árat nem haladja meg, az eladót mentesíti mindenféle hatósági üldözés alól. Egy éve annak, hogy ez a rendelet megjelent és a tájékoztató árak a legtöbb cikkre nézve még ma sinesenek megállapítva. Megállapításuk bármennyire nehéz, sőt alig kersztülvíhető, mindamellett legalább az az egy hatása meglelt volna, hogy a jogbizonytalanságot csökkentse.

Ilyen előzmények után mit várhatunk az újabb árdragítási törvénytől? Újabb büntetések kimondását, amelyek az áratalkulásokat érinteni nem fogják, a helyzetet segíteni nem tudnak, ellenben megbüntetik majd bűnös és ártatlant egyaránt.

Mi lesz a következménye ennek a kereskedelemre? Azok a szolid kereskedők, akik nem fogják tudni elviselni, hogy felettük lebegjen a Damoklész kardja és hogy jóhiszeműségük mellett is áldozatai legyenek a magas áraknak, amelyeket nem ők idéztek elő, visszavonulnak üzleteiktől és átadják a teret a kevésbé kényes

elemeknek. Kívánatos-e ez? Szembe kell szállni azon törekvéssel, hogy a népet téves illúziókba ringassák s elhitessék vele, hogy bármiféle törvény az árak lényeges csökkenését előidézhetheti. Erre csak egyetlen orvosság van és ez a béke!

HIREK.

A BÉKE ELSŐ HIRERE.

az első olyan pozitívumra, amely közeli béklét ígért, megrettenve huzta a fejét a nyakához az árdragítás és az áruhámozás rejtőnemes hidrája és amit szombaton Fiumében még csak látni se lehetett, az hétfőre meglepetésszerűen kapható lett és aminek szombaton még 60 korona volt az ára, — az eldugott susáki zsirnak például! — azt tegnap már 40—45 koronáért kínálták.

A közönség az első pillanatban, amikor észrevette, hogy van, ami nem volt és olcsóbb, amit drága pénzért adtak, nem tudta mire vélni ezt a hirtelen változást. Csak esodálkoztak azok, akik már egészen bele-törődtek az árdragítás tobzódásába és nem vették észre, hogy ez is annak a hatása alatt történik, amit Fiume lakosságának legnagyobb része olyan osztatlan örömmel fogadott, ez is annak a következménye, hogy most már komolyan és feltartóztatlanul haladunk a béke felé.

Napfényes októberi déltben ért hozzánk az örvendétes üzenet, a becsületes béke megajánlásának híre, amelyet bizony elég régen vártunk. Jó lett volna a Le Sage sánta ördögének lenni, leemelni az emberek lelkének fedőjét, beelátni a szívekbe és vesébe, hogy mit is érez egyik, mit érez a másik, mi az első gondolata, mi a legőszintébb, tudatalatti, ösztönös megmozdulása lelkének a híre, amely egy új világot jelent be szegénynek, gazdagnak, hadigazdagnak egyaránt. Mert voltak ám, nem is olyan kevesen, akikre nem hatott abszolút jólesően a nagy hír. Mivelhogy vannak emberek, akik már szinte állandóan berendezkedtek a háborúra. Akáknak ez már rendszer foglalkozásukká, szinte második természetükké vált, belőle éltek, amíg mások, sokan, milliószám miatta haltak és tőle koldultak.

Mert ahogy a mi reményeink hullámai nőnek, úgy kezdenek esni némely árak és emint a háború borzalmait tűnnek, r. kezdenek előjönni némely árak, amelyeket gondos kezek szépen elrejtettek, bizva egy előjövő még jobb konjunktúrában. Elhelyett azonban a Béke kopogtat az ajtónkon, vagyis inkább mi kopogtatunk a Béke ajtaján. És talán mégis csak ez lesz a legjobb konjunktúra a világon, a tisztesség, a becsület, a munka, az igazság számára. Ké tudja, talán holnap, talán holnapután, ismét nyilvánosan előre lép a Mester ur, aki szegény beteg cipőket méltóztatott el nem vállalni helytelenül hiányának kitöltése végett és azt a kedvező bákeajánlatot teszi, hogy hajbúró ötszáz korona helyett ötven koronáért készítenek nekünk egy igen tartós, igen finom minőségű, igen elegáns és igen komótos cipőt.

Talán, ha Wilsonnak egy tetszik, holnapután már olyan csodákat fogunk megélni, amikről már fogalmunk se voltak, olyan régen volt, hogy békés időkben, hatóságilag megszorítások nélkül és egymással versengő szabad kereskedelemben szerezhettük be azt, amire szükségünk van. És így derül ki, hogy amit elkerülhetetlen háborus következménynek szeretnénk nevezni azok, akik elbőli gyarapodnak, nem is annyira a háboru, mint inkább a nyereségvágy vagy folyománya. És így tudjuk meg, hogy energikus és öntudatosan pártatlan intézkedésekkel elejét lehetett volna venni az árak rettenetes feleslegzésének. Ne rekrimáljunk azonban most már, hanem reménykedjünk a jobb jövőben, amelynek első hírnökei ime, már mutatkoznak és amely sokáig már nem várthat magára.

— **Kitüntetések.** A király, mint a hivatalos lap közli, megengedte, hogy a háboru alatt a gazdasági élet terén kifejtett hasznos munkássága elismerésül bakari Co-

paitich Zsigmondnak, a Magyar-horvát tengerhajózási rt. elnökének legfelsőbb elismerése tudtul adassék. Ugyanilyen érdemekért a király Sirola János és Corossacz Ferenc Gilbert fiumei kereskedelmi és iparkamarai tagoknak a II. osztályu polgári hadi érdemkeresztet adományozta.

— A Károlyi contra Károlyi-affér. —

Budapesti tudósítónk telefonálja: Emlékezzetes, hogy ez év januárjában gróf Károlyi Imre nyílt levelet tett közzé az egyik fővárosi lapban, amelyben gróf Károlyi Mihályt békepropagandája miatt fél hazaárulónak nevezte. Gróf Károlyi Mihály lovasias uton kért elégtételt a másik Károlyitól, az ügy azonban elhúzódott, mert a katonai becsületbiróság mindaddig nem ült össze, hogy az affér elintézése dolgában határozzon. Amint azóta már megirták, az ügy aktái megjárták a király kabinetirodáját is és annak politikai háttérénél fogva a kormány is foglalkozott vele, sőt néhány hónappal ezelőtt, a második Wekerle-kormány idejében az is szóba került, hogy Károlyi Mihályt letartóztatják, de a józan belátás mégis győzött és így nem csináltak magyar Caillaux-ügyet. Károlyi Mihály gróf, aki az ügy elintézését már többször sürgette, most ismét megjelent Wekerle Sándor miniszterelnöknél és tőle a legenergikusabban követelte, hogy az eljárást folyamatra tegyék.

— Tovább terjed a spanyolbetegség. A

spanyolbetegség minden képzeletet felülmúlóan szedi az áldozatait Fiumében. Ma délig 23 újabb megbetegedést jelentettek be és négy halálozás is történt. Ezzel a betegek száma 163-ra, a halálozásoké pedig 31-re emelkedett. Igen megnehezíti a betegség terjedése elleni védekezést, hogy a betegek nem jelenti be minden család és a megbetegedések száma a válóságban sokkal nagyobb annál, mint amit hivatalosan bejelögyeznek. Eppen ezért a tisztii főorvosi hivatal felhívja a lakosságot, hogy a bejelentés el ne mulasszák, annál is inkább, mert belügyminiszteri rendelet értelmében a bejelentés elmulasztása kihágást képez és azt a legszigorúbban fogják üldözni. A betegség terjedése ellen most azzal is védekeznek, hogy az orvosok megtiltják a családtagoknak, hogy idegenekkel érintkezzenek és a város vezetősége azt tervezi, hogy a többi fertőző betegség mintájára minden olyan lakást, ahol spanyolbeteg fekszik, vörös cédulával jelöltet meg.

— A berlini kolerajárvány. Budapesti

tudósítónk telefonálja: Berlinből jelentik: Tegnap reggelig 17 koleraeset fordult elő, köztük 15 a lövőgőhídon, két beteg a vágóhid alkalmazottja. A betegek közül 13 meghalt, ezeken kívül két eset fordult elő a Vilmos császár-esatornán, Marienverda mellett egy hajón, melyet megfigyelés alá helyeztek. A betegek egyike, egy asszony meg is halt. A megbetegedés okának kutatása Berlin felé vezet.

— **A ruhakészletek bejelentése.** A fiu-nai kereskedelmi és iparkamara felhívja mindazokat, akiknél oly készletek vannak, amelyek a kereskedelemügyi miniszter 83.000/1918. sz. rendelete értelmében bejelentési kötelezettség alá esnek (posztókereskedők, férfiruhakereskedők, kézműarukereskedők, szabók, konfekciós, rövid, kötött, szövött, óskaruha-, divatáru-, fehérneműstb. kereskedők) hogy a készletbejelentéshez szükséges nyomtatvány megküldéséért sürgősen, oly időben forduljanak a kereskedelmi és iparkamarához, hogy a kitöltött

LEGUJABB.

A megszállt területek kiűritésére irányuló ántánt-követelés nem lesz akadálya a béketárgyalások megkezdésének

BUDAPEST, okt. 9. Berlinből jelentik a Magyar Távirati Irodának: Igen jól értesült diplomáciai helyről a békelépés következtében beállott helyzetről a következőket mondták:

— Ha a központi hatalmak békejavaslatának elfogadásáról, vagy elutasításáról beszélnek, általánosan abba a tévedésbe esnek, hogy csak erről a két eshetőségről lehet szó. Pedig a dolog éppenséggel nem így áll, mert nagy a valószínűsége annak a feltevésnek, hogy Wilson a megszállt területek azonnali kiűritését fogja követelni, mielőtt tárgyalásokba bocsájtkoznék. EZ A KÖVETELÉS NEM LENNE A TÁRGYALÁSOK AKADÁLYA. TULZOTT OPTIMIZMUS NÉLKÜL MONDHATJUK, HOGY MOST A LEGJOBB KILÁTÁSA-

INK VANNAK A BÉKERE. A békelépést Wilson becsületére és Anglia józan, reális politikájára alapítottuk. Angliának semmi érdeke folytatni a háborút, ha Németország Wilson feltételeit elfogadja. Hiszen a háboru terhei most Amerika mellett leginkább Angliára nehezednek, mert angol csapatoknak kell az amerikaiak mellett a francia seregekben támadt réseket kitölteni. Amerika fokról-fokra az első helyre nyomult a világpolitikában. Landsdowne akciója arra mutat, hogy ezt már Anglia is észrevette és most arra lehet számítani, hogy Anglia felhasználja a kedvező alkalmat, hogy békéhez jusson. Franciaországban még tombol a győzelmi mámor, de a béke kérdése Anglia és Amerika kezében van.

A versaillesi haditanács már döntött a békejavaslat kérdésében

Wilson válasza minden pillanatban várható

GENF, okt. 9. A Temps jelenti Londonból: Miután a versaillesi ántánthaditanács véleménye már az ántánthatalmak kormányainak kezében van és a haditanács döntött a békelépésről, a szövetségesek kormányai szerdán határoznak afelett, hogy milyen álláspontot foglaljanak el.

ROTTERDAM, okt. 9. Washingtonból jelentik hivatalosan: Hétfő estig még semmiféle választ nem küldött az amerikai kormány a központi hatalmak jegyzékére.

ROTTERDAM, okt. 9. Washingtoni jelentés szerint Wilson elnök válasza a központi hatalmak fegyverszünetet kérő javaslatára minden pillanatban várható. Mint a Daily Telegraph jelenti, Wilson részletesen megokolt választ fog küldeni a német jegyzékre. Minthogy azonban az egész amerikai sajtó egyhangulag a központi hatalmak javaslata ellen ir, tisztán lehet látni, hogy Wilson milyen irányban fog dönteni.

ANGOL FELFOGÁS NÉMETORSZÁG BÉKELEPÉSÉRŐL

LONDON, okt. 9. A Reuter-iroda értesülése szerint a kancellár beszédének és a Wilsonhoz intézett jegyzéknek gondos megvizsgálása után, jól értesült körökben a következőket mondják: Általában elfogadják, hogy az új kancellár jogosult a maga részére azt igényelni, hogy liberális nézetű ember volt már ez események előtt is, azonban még kell várni, hogy a katonai nyomás elég nagy volt-e ahhoz, hogy a német néptömegeit meggyőzze, van-e a kancellárnak hatalma e nézeteit a német nép minden részére rákényszeríteni és hogy ő maga kétségtelenül is őszintén képviseli-e a németeket? A Wilson elnökhöz intézett jegyzéknek szövege és Miksa herceg beszéde fontos eltéréseket mutat. A jegyzék maga különböző értelmezést enged és talán szándékosan határozatlan. Valószínűtlen, hogy Wilson fegyverszünetről fog tárgyalni. Ő megállapította a feltételeket és nem valószínű, hogy megváltoztatja, vagy visszavonja azokat. A világ nincs meggyőződve arról, hogy a németek igénye oly kormányra, mely a népért beszél, megfelel a tényleges helyzetnek és addig nem is akar meggyőződve lenni, míg a császári rendszert nyilvánosan vissza nem utasították.

FŐNTOS MINISZTERTANÁCS BERLINBEN A BÉKE KÉRDÉSÉRŐL.

BERLIN, okt. 9. Hivatalosan jelentik: Tegnap délután Miksa bádeni herceg birodalmi kancellár elnöklésével minisztertanács volt, amely kül- és belpolitikai kérdé-

sekkel foglalkozott. A minisztertanács több órán át tartott és főleg az ántánt válaszá- nak eshetőségeivel foglalkozott. A német kormány minden eshetőségre elkészült, úgy hogy a válasz beérkezte után a német viszonyválasz azonnal meg fog történni.

A LENGYEL KORMÁNYZÓSÁGI TANÁCS KIÁLTVÁNYA AZ EGYSÉGES LENGYELORSZÁGÉRT.

VARSO, okt. 9. A lengyel kormányzósági tanács a lengyel néphez kiáltványt bocsátott ki, amelyben hangsúlyozza, hogy ez órában a valódi lengyel nép elszánt és egységes és programjának megvalósítása végett a kormányzósági tanács elrendeli a következőket: 1. Az államtanács feloszlata, 2. a nép és a politikai irányok legszélesebb rétegeinek képviselőiből összeállított kormány alakítandó, 3. a kormány a széles demokratikus elvekre épített lengyel országgyűlés választójogát kidolgozza és egy hónapon belül a kormányzótanácsnak hozzájárulás és közzététel végett bemutatja, 4. közvetlen ezután az országgyűlés egybehívandó és a legfelsőbb állami hatalom meghatározása reá bízandó. A felhívás így végződik: Lengyelek! Sorsunk most jelentékeny mértékben saját kezünkben van, hallgasson el mindaz, ami bennünket elválaszthat és csak egy hatalmas hang harsogjon: Egységes független Lengyelország! Aláírva Krakovski hercegérsek, Petrovski Lubomirski herceg, Kuherzevski miniszterelnök.

(Szöveg folytatása a IV. oldalon).

bejelentő iveket október 15-ig a Népruházati Bizottsághoz okvetlenül elküldhessék. A kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az érdekelteket, hogy a készletbejelentéseknek nem rekvirálás a céljuk, hanem egyszerűen az, hogy pontos adatok álljanak rendelkezésre az országban még meglévő textilanyagok mennyisége felől. Éppen azért a készletek pontosan bejelentendők, annál is inkább, mert a bejelentési kötelezettség elmulasztása a készletek elkobzását vonja maga után.

— **Közélemezési hírek.** A város közlemezési hivatala közli, hogy október 15-től kezdve a cukor felemelt árai lépnek érvénybe. Az új árakat A Tengerpart már közölte. — Most állítják össze a közlemezési hivatalban az ellátási statisztikát, amelynek nyomán a városi közlemezési bizottság a napokban ülést tart, hogy megállapítsa azoknak az élelmiszeradagoknak a mennyiségét, amelyeket a város október második felére a lakosságnak kiszolgáltathat. Valószínű, hogy a hónap második felében már zsirt is kap a lakosság, mert Szegedről nagyobb zsirszállítmány elküldését jelezték Fiume város részére.

— **Baleset.** Zugliancovich Gusztáv 39 éves pagoi illetőségű munkás tegnap munkaközben három méter magas állványról leesett és a fején súlyos zuzódásokat szenvedett. A kórházba szállították.

— **Elítélt kocsis.** Simich Tamás kocsiszt a rendőrség 20 korona pénzbüntetésre és 24 órai elzárásra ítélte sebes hajítás miatt.

— **Feljelentett árdrágítók.** Stemberger Agáta jelsanei illetőségű parasztasszonyt Springhet vásárbiztos feljelentette a rendőrségen, mert sajtót maximális áron felül adott el. — Marusich Mária lipai illetőségű földműves asszonyt szintén feljelentette Springhet vásárbiztos, mert fehér lisztből készített kis kenyérekét árusított.

— **Lakásfeltörés.** Trumbovich Magdaléna tegnap a susáki csendőrségen ismeretlen tettes ellen feljelentést tett, hogy mielőtt ő távol volt hazulról, behatolt lakásába és onnan több értékes ruhaneműt lopott el. A csendőrség megindította a nyomozást.

— **A mai tőzsde.** Budapesti tudósítónk telefonálja: Az irányzat ellanyhult, az árfolyamok csökkennek. Megnyitó árfolyamok: Magyar Hitel 1158—42, Osztrák Hitel 760—48, Jelzálog 490—05, Leszámitoló 710—05, Agrár 878—70, Magyar Bank 850, Hazai 535—30, Forgalmi 530, Fabank 725—06.

— **Apollo Mulató** (Via Al. Volta 6.) Esténként pont 8 órától előadás, utána kabaré.

Apróhirdetések.

E rovatban minden szó 15 fillér; vastagabb szedétt szó 30 fillér; legkisebb apróhirdetés 10 szó. A kiadóhivatal fentartja magának a jogot, hogy neki nem megfelelő tartalmu apróhirdetéseket közlését megtagadja és az esetleg már közölt hirdetési díjat visszaadja.

Kávéház és vendéglő Lussingrande, a fotóren kedvező árban eladó. Cim a kiadóban.

Elárusítónők és tanulólányok felvételnek. Moskovitz, Via Alessandrina 4.

Jobb iparos, róm. katha. 28 éves árva, benősülne jobb családba, esetleg nőül venne fiatal özvegyet. Leveleket „Szerény igényű” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Gyors- és gépirás. Magyar, német, olasz gyorsírás és gépirás különböző rendszerű gépeken. Tanulás bármikor megkezdhető. Cim Viale Deák 2. (Gyorsírókör).

ERŐS HARCOK CAMBRAYTÓL DÉLRE.

BERLIN, okt. 9. A Wolff-ügynökség tudósítója jelenti: A Scarpetól és St. Quentin-től északra eső területig a Champagne-ban és a Maastól keletre ma reggel a leghevesebb tüzési tüz, melyet az egész fronton Cambraytól délre erős támadások követtek.

SEMLEGES VELEMÉNY A NYUGATI HARCOKRÓL.

BERN, okt. 9. A Baseler Nachrichten katonai kritikusa, Egli ezredes a nagy nyugati visszavonuló csatát méltatva, stratégiai jelentőségét a kölesönös szétmorzsolási célzatban látja. A kérdés az, ki tartja ki hosszabb ideig, ha csak időközben annak tudata nem érlelődik meg, hogy ilyen módon mindkét részről nagy emberáldozatok hozatnak a háború folytatása elé kitűzött cél elérése nélkül.

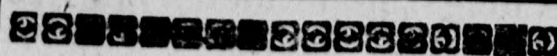
A MAGYARORSZÁGI NEMZETISÉGEKNEK NINCSENEK SZEPARATISZTIKUS TÖREKVÉSEIK.

BUDAPEST, okt. 9. Az a felfogás, a mely Magyarország önállósága kérdésében a monarchia másik felében jelentkezik, arra indította a Károlyi-párt vezetőit, hogy az Ausztriától való szétválással mint befejezett ténnyel számoljanak s Magyarország függetlenségének biztosítása érdekében a kellő időben mindent megtegyenek. Wilson 14 pontjának a monarchia részéről történt elfogadása ezenfelül szükségessé tette, hogy a párt vezetősége tájékozva legyen arra nézve, hogy az önrendelkezési jogot Magyarország nemzetiségei miként értelmezik? Mindezekre való tekintettel gróf Károlyi Mihálynak alkalmá volt részben közvetlenül, részben közvetve tárgyalást kezdeni a Magyarországon élő nemzetiségek exponenseivel, továbbá a horvát politika vezető köreivel. A horvát szabor tagjai közül Károlyi Popovics Dusan, Pribicevics és báró Nikolics képviselőkkel tárgyalt és a tanácskozások eredményei azt mutatják, hogy a horvát kérdésben sok tekintetben azonos a tárgyaló felek felfogása. A tót nemzetiségi párt alelnökével, Dula Mátéval is tárgyalt Károlyi. Dula kijelentette, hogy a tótok hajlandóak a megegyezésre, a tót nemzetiségi párt többi vezetőivel azonban még differenciák vannak. A szerb radikálisok közül Hadzsi Kosztával és Tomics Jasával tanácskozott Károlyi és ezek kijelentették, hogy a szerb radikálisoknak nincsenek szeparatistákus törekvéseik, de azt követelik, hogy a Károlyi-párt programja megvalósuljon s a Tisza-uralom a Bácskában és a szerbek által lakott vidékeken megszüntessék. A román nemzetiségi párt tagjaival szintén volt tanácskozása Károlyinak, amelynek eredményéből arra a következtetésre jutott, hogy az erdélyi románságnak sincsenek szeparatistákus törekvései, ha a Károlyi-párt által propagált demokratikus program rájuk is kiterjed.

VEZERKARUNK MAI JELENTESE.

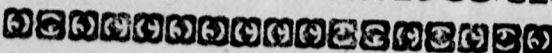
BUDAPEST, okt. 9. (Hivatalos.) Olasz harcátér: Az olasz tüzési tüz az egész hegyi fronton jelentékeny mértékben fokozódott. A Daonenál és az Etschnél és közvetlenül keletre a Brentától gyalogsági harcokra került a sor, amelyek reánk nézve kedvező lefolyásúak voltak. Balkán harcátér: Albániában a franciák és a szerbek

bevonultak az általunk kiürített Elbasz-szánba. Az ószerbiai déli harcátérén nem volt nevezetesebb esemény.

GIZELT

fogtechnikai műterme részére keres egy technikust és egy gyakornok kisasszonyt vagy egy gyakornokot. Korzó 38. sz.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi toronymellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés a zonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpapánok, az összes ásványvizek, toalettcikkkel szépítőszerek stb. stb.

LURION

a legjobb és legolcsóbb

CIPŐKRÉM

Kapható minden jobb üzletben.

A BONAVIA-szálló

vendéglője ebédet és vacsorát összesen napi 20.- koronáért ad.

EBÉDRE: Leves, marhahus vagy sült melléklettel s tészta. VACSORA: Sült és melléklet.

Tulajdonos: **PARADEISER I. F.**

Oszibarack és mindenféle fajgyümölcs, vegyes főzelék, **zöldség** féle és paradicsom továbbá a legfinomabb **felvágottak** és jó minőségű **kolbász** nagyban és kicsinyben kapható

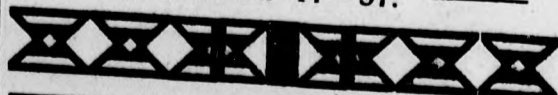
Gaál Marianna

kolbászárú, gyümölcs és zöldség üzleteiben.

Főüzlet: Fiume, Corso 30. Telefon 17.31.

Fióközlet: Fiume, Viale Deák 30.

Telefon 17-37.

Apróhirdetéseket felvesz A TENGERPART kiadóhivatala (Via Clotilde 4. l. em.) és a GLC BUS HIRLAPIRODA (Via Vlna. de Domiat

BUDAI szálló és kávéház.

Minden nap este 8-tól 11-ig Fiume, Deák-korzó. KITÜNŐ KÁVÉHAZI ITALOK
Tulajdonos: **BUDAI KÁROLY.**
szalonzenekarával hangversenyez.

Viszketegséget, sümört, rührt

a leggyorsabban elmulaszt a dr. Flesch-féle eredeti törvényesen védett **Skaboform kenőcs**
Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes, dr. Flesch-felét kérjük. Próbátégely 3.- K., nagy tégely 5 K., családi adag 12 korona.
Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél: dr. Flesch E. „Korona” gyógyszerár Győr.
Vételnél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk!

Quarnero kávéház

FIUME, Via Lod. Kossuth

ESTÉNKÉNT EGY ELSŐRENDŰ BÉCSI HÖLGYZENEKAR

hangversenye.

Kezdetre 8 órakor Belépti díj nincs.

Számos látogatást kér

MINOLLI HERMANN tulajdonos.

Nyomatott a „Lloyd” Nyomda R. T. nyomdájában.
Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadóvállalat (Murai Jenő).

A „Két Eperfa” vendéglő

elsőrendű magyar konyha. Ebéd menü: Leves, főzelékfeltétel (10 deka hus) tészta (15 deka) 11.- korona, ugyanez kiesi 6.- kor. Havi előfizetés: ebéd-vacsora K. 255.-. Kitűnő italok kaphatók.

Tisztelettel

Weisz Jenő

vendéglős.

Via Valscurigna 10.

IMPERIAL

szálló és kávéház, Viale Deák. Fényes berendezésű kávéház. Modern szálló 40 elegáns szobával. Lift, villany, fürdők. Szives pártfogást kér **Panny Ferencz** tulajdonos.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás csökkentése nélkül csakis

TUNGSRAM

félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsrاملámpákat